

Voorlopige agenda van de commissie Beheer en Verkeer van 7 november 2007

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Beheer en Verkeer

Datum: woensdag 7 november 2007
Aanvang: 20:00 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: J. Vogel
Griffier: N. Krouwel

A. A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Mededelingen voorzitter/portefeuillehouders

A.2. Vaststelling agenda

[Agenda raadscie. Beheer en Verkeer 7 november 2007.](#) (pdf)

[Verslag raadscie. Beheer en Verkeer 7 november 2007.](#) (pdf)

A.3. Conformstukken

[Raadsvoorstel - Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005](#) (pdf)

[Raadsvoorstel - Sanering afvalwaterlozing woonschepen](#) (pdf)

[Raadsvoorstel - Evaluatie uitstallingenbeleid](#) (pdf)

A.4. Rondvraag

B. B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Begroting programma's: vestigingsklimaat (alleen verkeer), leefomgeving en duurzame ontwikkeling

B.2. Plan van aanpak bureau regiotram

B.3. Raadsvoorstel Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren

[Raadsvoorstel - Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren](#) (pdf)

C. C. HUISHOUELIJK DEEL

C.1. Lange-termijnagenda en lijst van moties en toezeggingen

C.2. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname

C.3. Vaststelling verslagen vergadering raadscommissie Beheer en Verkeer 10 oktober 2007

Agenda raadscommissie Beheer en Verkeer 7 november 2007.

RAADSCOMMISSIE BEHEER EN VERKEER

Concept-agenda: B&V nr. 11/07
Datum: Woensdag 7 november 2007
Tijd: 20:00-22:30 uur
Plaats: Oude raadzaal
Voorzitter: dhr. J. Vogel
Commissiegriffier: dhr. N. Krouwel ☎ 367 7689
E-mail: niels.krouwel@griffie.groningen.nl

A. ALGEMEEN DEEL

- A.1. Mededelingen voorzitter/portefeuillehouders
- A.2. Vaststelling agenda
- A.3. Conformstukken:
  - Raadsvoorstel *Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005*
  - Raadsvoorstel *Sanering afvalwaterlozing woonschepen*
  - Raadsvoorstel *Evaluatie uitstallingenbeleid*
- A.4. Rondvraag

B. INHOUDELIJK DEEL

- B.1. Begroting programma's: vestigingsklimaat (alleen verkeer), leefomgeving en duurzame ontwikkeling.
- B.2. Plan van aanpak bureau regiotram
- B.3. Raadsvoorstel *Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren*

C. HUISHOUDELIJK DEEL

- C.1. Lange-termijnagenda en lijst van moties en toezeggingen
- C.2. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname
- C.3. Vaststelling verslagen vergadering raadscommissie Beheer en Verkeer 10 oktober 2007

Verslag raadsclie. Beheer en Verkeer 7 november 2007.

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING BEHEER & VERKEER

BV nr.: 11/07
Datum: 7 november 2007
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 20:00-22:30 uur

Aanwezig: J. Vogel (voorzitter), A. de Rooij (PvdA), J. Spakman (PvdA), D. Hukema (PvdA), M. Azghoughi (PvdA), mw. T. Kirienko (SP), M. Marion (SP), J. Evenhuis (VVD), J. Seton (CDA), mw. I. Jongman-Mollema (CU), J. Schuitemaker (SenS), J. Luhoff (D66), H.P. Klijnsma (GL), mw. K. Dekker (wethouder), mw. J. Visscher (wethouder), D.H. Vrieling (griffier), N. Krouwel (commissiegriffier).

Afwezig: D. Jager (VVD), M. Gijsbertsen (GL), G. Spieker (Stadspartij).

A.1. Mededelingen voorzitter/portefeuillehouders

Wethouder Visscher meldt dat de infozuil Selwerderhof in gebruik is genomen.

Wethouder Dekker meldt dat de provincie heeft aangegeven dat de groene golf eind november operationeel is. Maandag a.s. om 20.00 uur is er een informatiebijeenkomst met de bewoners van de Steenstilstraat.

A.2. Vaststelling agenda

De voorzitter stelt vast dat het raadsvoorstel sanering afvalwaterlozing woonschepen op verzoek van D66, CDA en GroenLinks naar het discussiedeel gaat.

A.3. Conformstukken

Raadsvoorstel Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005

De voorzitter stelt vast dat het voorstel conform doorgaat naar de raad van 28 november a.s.

Raadsvoorstel Evaluatie uitstallingenbeleid

Dhr. Klijnsma geeft aan dat het uitstallingenbeleid wat GroenLinks betreft niet had hoeven.

Dhr. Spakman vraagt in welke verhouding de opbrengst staat t.o.v. de administratieve kosten.

Mevr. Jongman is blij met het voorstel.

Dhr. Seton sluit zich aan bij de PvdA. Is akkoord met dit voorstel.

Wethouder Visscher zegt toe terug te komen op de vraag van de PvdA.

De voorzitter stelt vast dat het voorstel conform doorgaat naar de raad van 28 november a.s.

A.4. Rondvraag

Dhr. Seton vraagt naar de stand van zaken Beter Bruggenplan, de veiligheid bij het Herewegviaduct en de 30 km zone in de Magnusstraat.

Dhr. Klijnsma vraagt om een reactie van het college op het verzoek van de fietsersbond inzake vrachtverkeer en de termijn waarop de gevelisolatie in de Lodewijkstraat voorzien is.

Dhr. Marion vraagt naar de kwaliteitstoets bij het leerlingenvervoer.

Dhr. De Rooij vraagt om handhaving van de BORG. PvdA heeft signalen opgevangen in Beijum en Vinkhuizen.

Wethouder Visscher geeft aan afhankelijk te zijn van besluitvorming van het ministerie van VROM bij de gevelisolatie in de Lodewijkstraat. De bewoners zijn geïnformeerd. De verwachting is dat er dit

Verslag raadsie. Beheer en Verkeer 7 november 2007.

jaar nog een besluit wordt genomen. De wethouder zegt toe terug te komen op de vraag over de BORG.

Wethouder Dekker zit in de stuurgroep Beter Bruggenplan, er is weinig voortgang. Er is geen reden om aan te nemen dat het Herewegviaduct onveilig is. Er is geen reactie gekomen van het college op het verzoek van de bewoners van de Magnusstraat. De fout wordt hersteld. Het college heeft gereageerd op de brief van de fietsersbond. Het college heeft besloten vooralsnog niet over te gaan tot een uitbreiding van het aantal locaties, de wethouder zegt toe een afschrift van de brief aan de fietsersbond naar de commissie te sturen. De wethouder geeft aan dat kwaliteitsnormen bij de aanbesteding van het leerlingenvervoer een rol speelt.

De voorzitter stelt voor dat de SP voor verdere informatie vragen stelt aan wethouder Van Schie.

B.0. Raadsvoorstel Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005

Inspreker, dhr. Magnin, voorzitter WCG, geeft aan niet betrokken zijn geweest bij dit voorstel. Bij de implementatie in ieder geval niet. De voorzitter WCG verzoekt de commissie dat er eerst overleg plaatsvindt met de WCG, alvorens er wordt besloten. Het aspect kostenregime is daarbij een belangrijk onderwerp.

Inspreker, dhr. Schuitemaker, woonschiphbewoner, is tevreden dat er een plan ligt. Het plan is echter niet compleet. Het plan reikt tot aan de voordeur. Binnen het schip moet ook van alles gebeuren, bewoners zijn niet op de hoogte van de financiële dan wel technische informatie. Hij vraagt om uitstel van het besluit.

Dhr. Klijnsma constateert dat er niet gecommuniceerd met de WCG. GroenLinks vraagt waarom. GroenLinks vindt dat met de bewoners moet worden gesproken over de financiële en technische zaken, de timing van het besluit. In vergelijking met vorig jaar is er vooruitgang geboekt, maar kan zich niet zonder meer conformeren aan dit besluit. Overleg met bewoners is nodig, hoe staat het college tegenover een andere behandelwijze?

Dhr. Seton sluit zich aan bij GroenLinks. Vraagt naar de effecten van uitstel van het besluit.

Dhr. Luhoff constateert dat de informatievoorziening slecht is geweest. D66 sluit zich aan bij CDA/GroenLinks en vraagt om een planning en de voortgang van het project.

Wethouder Visscher geeft aan uitvoering te geven aan de wet. Het bestuurlijk overleg met het waterschappen is eindelijk afgerond. Het voorstel kost de bewoners geen geld. De gemeente en de waterschappen nemen de kosten voor hun rekening. De keuze voor een woonschip is: aansluiting op het riool of een individuele afvoer. Dit is het besluit om het geld te reserveren, de dekking is geregeld. Daarna wordt het plan van uitvoering opgesteld en treedt het college in overleg met bewoners.

Dhr. Klijnsma vraagt of alle aanpassingen aan boord ook voor rekening van de gemeente zijn. Vraagt of na het overleg met bewoners en de inventarisatie een ander kostenplaatje mogelijk is.

Wethouder Visscher geeft aan dat de kosten ook binnen in het schip voor rekening van de gemeente zijn. De wethouder verwacht dat de kosten eerder hoger dan lager zullen uitvallen.

Dhr. Evenhuis vraagt om agendering voor discussie in de raad, omdat de VVD nog wil overleggen met bewoners.

De voorzitter stelt vast dat het voorstel onder voorbehoud conform doorgaat naar de raad van 28 november a.s.

B.1. Behandeling programma's begroting: vestigingsklimaat (alleen verkeer), leefomgeving en duurzame ontwikkeling.

Verkeer

Dhr. Luhoff ziet te weinig aandacht voor verkeersveiligheid. D66 vraagt om meer te doen met de ongevalanalyse. D66 is inhoudelijk met de herinrichting van de Diepenring eens. D66 wil een gefaseerde aanpak bij de Diepenring, te meer er veel gebeurt aan de Noord-Oost kant van het centrum. Het voornemen bij de financiering is geweest het project uit reguliere middelen te betalen, nu wordt het project naar voren getrokken en vindt financiering uit de stadsmeiergelden plaats.

Verslag raadsce. Beheer en Verkeer 7 november 2007.

Dhr. Spakman is blij met de ketenmobiliteit. PvdA vraagt om duidelijkheid inzake de bandbreedte van de financiering bij het station Europapark. PvdA is tegen de voorgestelde aanpak van de Diepenring voordat de parkeergarage gereed is.

Dhr. Klijnsma kan zich een gefaseerde aanpak van de Diepenring voorstellen. Het gebied bij de Noorderhaven is niet nodig voor activiteiten aan de Zuid-Oost kant. Dat is ook een manier.

Dhr. Spakman vindt het een onzalig plan om tijdens een bouwproject te starten met andere plannen waardoor parkeerruimte verdwijnt. PvdA vraagt naar de verhouding tussen parkeerfonds en parkeerbedrijf en de toegankelijkheid van fietskelders.

Dhr. Seton vraagt naar het wijkverkeer regime, inrichten van 30km/u zones, zonder wijziging van het straatbeeld. Het CDA vraagt naar de haalbaarheid van de doelstelling reistijd op de ringwegen en de effecten van de risico's bij het openbaar vervoer Europapark.

Dhr. Klijnsma is tevreden met de 60% doelstelling voor het fietsverkeer. GroenLinks schetst de geschiedenis wat betreft de Diepenring. GroenLinks ziet geen problemen bij de timing van de aanpak van de Diepenring. Sluit zich wat betreft het station Europapark aan bij de PvdA.

Mevr. Jongman vraagt naar de ambitie school/veilige thuisroutes. CU is positief over de uitbreiding van P&R locaties. De CU sluit zich aan de aanpak van de Diepenring na de bouw van de parkeergarage. CU vraagt naar de ambitie inzake de fietspaden en de gele stenen in de binnenstad.

Dhr. Marion is tevreden over de begroting. SP vraagt naar de handhaving bij de 30km/u gebieden.

Dhr. Evenhuis kan de speerpunten ondersteunen. VVD is voor investering in de buitenring. Wachten met de Diepenring tot meer duidelijkheid over de intensiteit van het verkeer. Verkeersreorganisaties hebben negatieve effecten voor de ondernemers in dat gebied. VVD kondigt een onderzoek onder de bewoners van de Steenstilstraat aan. Samen met S&S komt de VVD met een initiatief over dynamisch verkeersmanagement.

Dhr. Schuitemaker is tevreden over de fietsmaatregelen. Onderstreept het aangekondigde initiatief.

Wethouder Dekker beargumenteert dat het naar voren halen van de aanpak van de Diepenring juist beter is. De wethouder stelt voor het plan van aanpak binnenkort met de commissie te bespreken. Voor de ambitie inzake de fietspaden verwijst de wethouder naar de fietspadennota. Er liggen afspraken inzake de school-thuisroutes. Er bestaan financiële risico's bij het station Europapark. De grote bandbreedte heeft o.a. te maken met de Spoorse doorsnijdingen. De Berlagebrug is 2009/2010 gereed. Het parkeerfonds, gaat over P&R Zernike, komt breed terug in het eerste kwartaal van 2008. De handhaving van 30km/u regime gaat erg veel geld kosten, het college kiest voor sober en doelmatig.

Dhr. Seton vraagt of het dan symbolisch beleid is.

Wethouder Dekker geeft aan dat een bepaalde groep mensen zich wel aan de regels houden. De landelijke richtlijn verkeersslachtoffers wordt in Groningen niet gehaald, daar gaat het college mee aan de slag. De ongevalanalyse wordt binnen het college besproken, maar zou op verzoek ook met de commissie besproken kunnen worden. De wethouder gaat rekening houden met de toegankelijkheid van fietskelders. Maatregel voor de reistijd op de ringwegen is alles ongelijkvloers maken.

De voorzitter stelt vast dat er in januari een bijeenkomst over het plan van aanpak Diepenring wordt gehouden.

Beheer

Dhr. Luhoff vraagt of de uitvoering bij de oeverbescherming gezien het risico eerder kan en hoe het onderhoud van de oeverbescherming structureel opgelost gaat worden.

Dhr. Seton sluit zich aan bij D66, alleen heeft CDA gelezen in de begroting dat het begrote bedrag alleen voor dit jaar is. Het CDA twijfelt over de realisatie van de BORG ambitie, of er voldoende geld is om te investeren in het riool gezien verwachte wateroverlast, het budget voor het beheer Stadspark voldoende is en of er bij parkeren rond het Stadspark rekening gehouden wordt met gehandicapten.

Mevr. Jongman hoort veel klachten over de gele steentjes in de binnenstad. CU sluit zich aan bij het CDA inzake BORG en vraagt naar het onderhoud van de speelvoorzieningen.

Dhr. Evenhuis vraagt naar de bevoegdheden van de programmamaker duurzaamheid. VVD ziet tegenstrijdig beleid als het gaat om vermindering van het aantal verplaatsingen van mensen, veel diensten/voorzieningen worden gefuseerd naar een centrale plek. VVD pleit voor een duurzame beplanting van bomen in de binnenstad.

Verslag raadszie. Beheer en Verkeer 7 november 2007.

Dhr. Schuitemaker sluit zich aan bij het CDA inzake de oeverbescherming en de BORG.

Dhr. Klijnsma verbaast zich over de hoge bijdrage van de gemeente bij de ophoging van de kaders en wil weten hoe groot het risico is en of dat ook voor andere plekken in de stad geldt. GroenLinks wil goede indicatoren voor duurzaamheid en dat snel bij gemeentelijke gebouwen duurzame energie wordt opgewekt.

Dhr. Marion vraagt om snelle invoering van het dimmen van straatverlichting.

Dhr. Spakman vraagt het college door te gaan met de goede communicatie met burgers inzake beheer zaken.

Wethouder Visscher geeft aan dat de totale kosten voor de oeverbescherming € 10 miljoen bedragen. Dit is een eerste zet, in de planning is rekening gehouden met het gevaar en de risico's. In de vorige commissie is uitvoerig gesproken over de BORG. In de stedelijke waterhuishouding wordt de capaciteit en klimaatbeïnvloeding van het riool meegenomen. Volgend jaar komt er een water- en rioleringsplan. Het uitvoeringsprogramma Stadspark wordt voorbereid, het parkeren maakt daar onderdeel van uit. In de binnenstadsvisie worden de 'gele steentjes' meegenomen, het college is ermee bezig. Het college is voornemens om de aanpassing van de stadsverlichting naar dimlicht te versnellen.

Overige thema's

Dhr. Luhoff mist de bevordering van economische groei in de duurzaamheidssector. Er zijn geen plannen, niet duidelijk wat de rol is van Energy valley, de kennissector.

Dhr. Spakman sluit zich aan bij D66. De zorg bij de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid richt zich op de capaciteit van de uitvoering.

Dhr. Schuitemaker is positief over de duurzaamheidscoördinator. S&S vraagt duidelijk geformuleerde indicatoren bij het duurzaamheidsbeleid en mist de koppeling met de kennisinstellingen.

Wethouder Visscher geeft aan dat in het jaarprogramma, waaraan gewerkt wordt, ingegaan wordt op de vragen die zijn gesteld. Volgende week treedt het college weer in overleg met Energy valley. Er valt heel wat te verbeteren in de gemeentelijke gebouwen. Het college is op zoek naar een goede wijze om te monitoren. Er is een extra duurzaamheidscoördinator aangesteld. Daarnaast is er een projectleider bij de Milieudienst en de dienst RO/EZ. Als er meer capaciteit nodig is zal het college zich daarop herbezinnen.

B.2. Collegebrief Plan van aanpak projectbureau regiotram

Dhr. Seton vraagt of er gekozen wordt voor een stadstram of regiotram en wat de extra kosten van een regiotram zijn. Er is onduidelijkheid over bij wie het besluit ligt. Hoe wordt in de tracékeuze omgegaan met belangrijke locaties als het UMCG en CiBoGa? Is er in het plan rekening gehouden met vertraging door juridische procedures? Is er al een communicatieplan? Is er al een laagdrempelige voorziening in beeld voor een permanente tentoonstelling aan de Grote Markt? Het CDA constateert voor de 1e fase een tekort van ruim € 1,5 miljoen. Is er zicht op een dekking van dit tekort?

Dhr. de Rooij vraagt om een werkbezoek naar het bureau regiotram. De PvdA vindt dat het tracé in ieder geval langs het UMCG en CiBoGa moet gaan.

Mevr. Jongman sluit zich grotendeels aan bij het CDA. CU mist de implementatie van de motie die verzoekt om voldoende GO/NO GO momenten. CU wil nog verder in gesprek over het gebruik van de tram voor goederenvervoer.

Dhr. Evenhuis vindt het verstandig dat er een projectbureau is opgetuigd. VVD vraagt of er twijfel is over de regiotram, verwijst daarvoor naar passages in het plan van aanpak.

Dhr. Schuitemaker mist bij de fasering de besluitmomenten. S&S sluit zich aan bij de VVD inzake de regiotram.

Dhr. Luhoff ziet nog altijd niet de baten van een regiotram boven het oude Kolibrice plan. D66 vraagt in hoeverre de plannen bij elkaar aansluiten.

Dhr. Klijnsma is benieuwd naar de bijdrage van de provincie. GO/ NO GO momenten zijn bij de presentatie volgens GroenLinks getoond. GroenLinks vraagt andere fracties zendingswerk te doen richting hun partijgenoten bij de provincie.

Verslag raadsce. Beheer en Verkeer 7 november 2007.

Dhr. Marion heeft grote zorgen over de kosten in de voorbereidingsfase. Gezien de aard van de voorbereidingskosten lijkt het een prestigie project te worden.

Wethouder Dekker schetst de geschiedenis. De investeringen zijn gedekt. Het is de bedoeling om de burger bij het project te betrekken, een 3d film kan daarbij helpen. Het wordt een regiotram. De kosten voor de regiotram worden het komende halfjaar duidelijk. De gemeenteraad gaat over het tracébesluit, maar heeft daarbij wel een aantal grote partners. Het UMCG wordt aangesloten, het is de vraag hoe. In februari komt er een planning over de GO/NO GO momenten. Na 2009 is de gemeente in de vergunningensfeer bezig. Dan kunnen er bezwaren worden ingediend. Dit kan worden voorkomen door mensen in het voortraject te betrekken. Het communicatieplan komt in de stuurgroep in december aan de orde. Het informatiecentrum komt er, de locatie zal zo gekozen worden dat het een laagdrempelige voorziening is.

De voorzitter stelt vast dat in overleg met de griffie de commissie uitgenodigd kan worden voor een werkbezoek aan het projectbureau.

B.3. Raadsvoorstel schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren

Dhr. Evenhuis geeft aan dat het glasontwerp het niet heeft gehaald. Wel komt er nog een brief van de ontwerper naar het college.

Dhr. Seton spreekt de voorkeur voor het licht gebogen hekwerk uit.

Mevr. Jongman vindt het een goed idee dat er proefstukken worden geplaatst.

Dhr. Schuitemaker kiest voor het licht gebogen hekwerk. S&S vindt het niet nodig om nu proefstukken te plaatsen, maar stelt voor nu voor een bepaalde spijlafstand te kiezen.

Dhr. Luhoff heeft ook de voorkeur voor het licht gebogen hekwerk. Vindt het goed dat er proefstukken worden geplaatst.

Dhr. Klijsma is blij dat de gele kleur gesneuveld is. GroenLinks kan zich vinden in de proefopstelling.

Dhr. Marion sluit zich aan bij GroenLinks.

Dhr. Azghoughi vraagt waarom de tijdelijke voorziening niet is meegenomen en acht een proefopstelling niet nodig, de beste variant had voorgelegd kunnen worden aan de raad.

Wethouder Visscher vindt het nodig dat wordt gekeken hoe de varianten er in het echt uitzien, daarom worden er proefstukken geplaatst. Het college ziet teveel nadelen bij de glasconstructie.

De voorzitter stelt vast dat het voorstel conform doorgaat naar de raad van 28 november a.s.

C.1. Lange-termijnagenda en lijst van moties en toezeggingen

De voorzitter stelt de agenda en lijst vast.

C.2. Lijst ingekomen stukken en stukken ter kennisname

Mevr. Jongman vraagt of mensen met twee parkeervergunningen deze houden of één moeten inleveren.

Wethouder Dekker geeft aan dat zij deze mogen houden.

De voorzitter stelt de lijst vast.

C.3. Vaststelling verslag 10 oktober 2007

Dhr. Seton vraagt naar aanleiding van de informatie inzake de Steenstilstraat.

Wethouder Dekker zegt toe de verkeerstellingen bij de Steenstilstraat toe te sturen en te bezien of er een verslag is van de bijeenkomst met de GCC.

De Voorzitter stelt het verslag vast.

Raadsvoorstel - Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke . . .

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: RO 07.1425146

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke
Verordening 2005

Groningen,

Aan de raad,

In maart 2007 hebben wij de "evaluatie kapbeleid" vastgesteld. Deze evaluatie hebben wij op 4 april 2007 met uw raadscommissie Beheer & Verkeer besproken, inclusief de uit de evaluatie voortvloeiende voornemens. Eén van deze voornemens is het schrappen van art. 4.3.12, lid 4 van de verordening uit de APVG omdat dit feitelijk niets toevoegt aan de bescherming van monumentale bomen.

In het rapport "evaluatie kapbeleid gemeente Groningen" schrijft de Bomenstichting op bladzijde 9, tweede alinea onder "Monumentale houtopstanden" dat art. 4.3.12, lid 4 "Het college kan een kapvergunning verlenen voor monumentale bomen" volstrekt onduidelijk en overbodig is. Immers, voor iedere boom kunnen wij een vergunning verlenen, dus waarom dit nogmaals noemen.

Om deze reden stellen wij voor om art. 4.3.12. te wijzigen overeenkomstig de bijlage.

Het onderliggende raadsvoorstel bevat:

- de verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005.

Wij stellen u voor te besluiten:

- I. de verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2005 vast te stellen;
- II. dit besluit bekend te maken in de Groninger Gezinsbode en te publiceren in het gemeentebblad.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsvoorstel - Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke . . .

2

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van
(bijlage raadsverslag nr.   );

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

BESLUIT:

vast te stellen de Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening
2005;

Artikel I

Artikel 4.3.12 van de Algemene Plaatselijke Verordening komt te luiden:

Artikel 4.3.12 Monumentale houtopstanden

1. Het college houdt een openbaar register bij bestemd voor de inschrijving van monumentale houtopstanden.
2. Het register bevat twee categorieën van monumentale houtopstanden, te weten:
  - Nationaal geregistreerde houtopstanden; deze voldoen in ieder geval aan de in artikel 4.3.1, eerste lid onder d. opgenomen beschrijving.
  - Lokaal geregistreerde houtopstanden; dit zijn houtopstanden die door de gemeente als monumentaal zijn aangemerkt.
3. De inschrijving van een monumentale houtopstand geschiedt door opnemng van voor een ieder goed herkenbare omschrijving, de standplaats, het kadastrale perceelsnummer, de eigenaar en/of zakelijk gerechtigde en de reden van registratie.
4. Monumentale houtopstanden, die na inschrijving in het openbaar register worden geveld, worden door burgemeester en wethouders uit het register uitgeschreven.

Artikel II

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na die van bekendmaking.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Raadsvoorstel - Sanering afvalwaterlozing woonschepen

RAADSVoorSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: RO 07.1473190

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Sanering afvalwaterlozing woonschepen

Groningen,

Aan de raad,

Historie.

In 1996 heeft een adviesbureau in opdracht van ons college een onderzoeksrapport opgesteld over de sanering van ongezuiverde lozingen van woonschepen. Aanleiding was het "Beheersplan waterkwaliteit" van de provincie Groningen. Als optie hierin wordt genoemd om de woonschepen op een rioleringsstelsel aan te sluiten. In 2002 heeft uw raad echter besloten de woonschepen vooralsnog niet op de riolering aan te sluiten. De kosten, in 2001 geraamd op ca. € 10 miljoen, wogen niet op tegen het te halen milieurendement. Nu echter zijn de kosten door technische en juridische ontwikkelingen een stuk lager geworden, namelijk ca. € 4 miljoen.

In het door de gemeenteraad vastgestelde Groninger RioleringsPlan 2003-2007 (GRP) is aangegeven dat er voor de woonschepen apart beleid ontwikkeld dient te worden. Voor de eventuele uitvoering van deze sanering is eind 2003 in samenwerking met de provincie Groningen, de waterschappen Hunze & Aa's en Noorderzijlvest en de woonschipbewoners een project gestart. Dit project, genoemd "Adaptief Waterkwaliteitsspoor", had tot doel alternatieven voor het aansluiten van woonschepen op een afvalwatervoorziening te onderzoeken. Dit project is uitgevoerd door een adviesbureau met behulp van een focusgroep en is gesubsidieerd door de Stichting Toegepast Onderzoek Water (STOWA). Vooruitlopend op de resultaten van dit onderzoek is in het GRP een bedrag van € 2 miljoen gereserveerd voor de zorgplicht woonschepen.

Het overleg in de focusgroep met de beide waterschappen en het woonschepencomité heeft geleid tot principeafspraken over aanpak over en waarop de afvalwaterlozing van woonschepen in de stad in overeenstemming met de regelgeving gebracht zou kunnen worden. Afgesproken is dat de ongezuiverde lozing van de bestaande schepen op het oppervlaktewater zoveel mogelijk beëindigd zal worden. Daarbij moet de oplossing tegen de laagst maatschappelijke kosten gerealiseerd worden. In 2006 is met de deelnemers van deze groep afgesproken dat de gemeente en de beide waterschappen dit voorstel verder praktisch, financieel en organisatorisch zouden uitwerken.

Raadsvoorstel - Sanering afvalwaterlozing woonschepen

2

Inmiddels bepaalt ook de nationale wetgeving dat met ingang van 2009 schepen niet langer rechtstreeks op het oppervlaktewater mogen lozen. Daarom is dit het moment om het afvalwaterprobleem van de woonschepen in de stad Groningen duurzaam op te lossen. Sinds het begin van dit jaar staat dit onderwerp weer nadrukkelijk op de agenda in besprekingen die wij met de beide waterschappen gevoerd hebben. In dit overleg hebben alle partijen aangegeven het probleem van de ongezuiverde lozingen van woonschepen op te willen lossen en zich hiervoor maximaal in te spannen. Het nu voorliggende voorstel is de uitkomst van dit overleg.

Doelstelling sanering afvalwaterlozing woonschepen.

De circa 430 woonschepen in de stad Groningen lozen het afvalwater ongezuiverd op de stadswateren. Sanering van deze lozingen is nodig. Het treffen van voorzieningen valt onder de zorgplicht van de gemeente. Volledige aansluiting op de riolering is de beste oplossing, maar daarmee zijn aanzienlijke kosten gemoeid. Alle woonschepen voorzien van een IBA is goedkoper. Dat wordt evenwel door de gemeente Groningen, de waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest en de provincie Groningen beschouwd als een minder goede oplossing dan riolering. De gemeente en de beide waterschappen zijn vervolgens op zoek gegaan naar een betrouwbare en duurzame oplossing, waarbij tegen voor alle partijen aanvaardbare kosten het milieu in voldoende mate wordt beschermd.

Ontwikkelingen en overwegingen.

- In de gemeente Groningen liggen ca. 430 woonschepen. Daarvan kunnen ca. 50 worden beschouwd als varende schepen, ca. 380 woonschepen hebben een vaste ligplaats aan de wal;
- de lozingen van de woonschepen vallen onder het Lozingenbesluit Wet Verontreiniging Oppervlaktewater huishoudelijk afvalwater en hadden formeel al op 1 januari 2005 gesaneerd moeten zijn;
- de gemeente heeft op grond van de Wet Milieubeheer de zorg voor de doelmatige inzameling en het doelmatige transport van afvalwater. Die zorgplicht geldt ook voor de woonschepen. Voor het buitengebied geldt ten aanzien van de gemeentelijke inspanningsverplichting een ondergrens van ca. € 8.000,-- per perceel;
- de binnenkort te wijzigen Wet Milieubeheer (via de nieuwe "Wet gemeentelijke watertaken") geeft de gemeente de mogelijkheid om de zorgplicht in te vullen door IBA's (Individuele Behandeling Afvalwater) in plaats van riolering, mits deze blijkt het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) voor het milieu een zelfde graad van bescherming bieden en door of namens de gemeente worden beheerd;
- de waterschappen zijn bevoegd gezag op basis van het Lozingenbesluit WVO huishoudelijk afvalwater (wordt geactualiseerd tot het Besluit lozing afvalwater huishoudens) en dienen er derhalve op toe te zien dat de lozingen worden gesaneerd conform de geldende eisen;
- op grond van dit Besluit worden ook de lozingen vanuit de recreatievaart aan banden gelegd: vanaf 1 januari 2009 mag het toiletwater van de recreatievaart niet meer worden geloosd;
- de waterschappen zijn daarom van mening dat ook de lozingen van de woonschepen op dat moment gesaneerd behoren te zijn;

Raadsvoorstel - Sanering afvalwaterlozing woonschepen

3

- de gemeente, de waterschappen en de provincie beschouwen IBA's in vergelijking met riolering als een minder goede oplossing. Desalniettemin beschouwen zij het in deze situatie verantwoord IBA's toe te passen als de aanleg van riolering (financieel) niet haalbaar is. Een afgewogen combinatie van een riolering en gemeentelijke IBA's wordt gezien als een doelmatige invulling van de zorgplicht;
- daarbij wordt het saneren van de lozingen van varende schepen als apart deelproject beschouwd, omdat dat veel meer dan de woonschepen met een vaste ligplaats om maatwerk vraagt en aansluiting op riolering geen optie is;
- de waterschappen zijn bereid financieel bij te dragen in de kosten van aansluiten van woonschepen op de riolering, omdat die kosten (gemiddeld € 12.000,- per woonschip) uitgaan boven de algemeen geldende minimale gemeentelijke inspanningsverplichting voor de aanleg van riolering van € 8.000,- per woning/woonschip en bovendien het toepassen van riolering de noodzakelijke inspanning van het waterschap op het vlak van toezicht en handhaving aanzienlijk beperkt;
- de waterschappen dragen niet bij in de kosten van IBA's, omdat die kosten (gemiddeld € 5.000,- per woonschip) liggen beneden de algemeen geldende gemeentelijke inspanningsverplichting voor de aanleg van riolering van € 8.000,- per woning/woonschip;
- een bijdrage van de woonschepbewoners in de kosten van het project wordt niet haalbaar geacht. In de rioolrechtverordening wordt namelijk het oppervlaktewater, waarop zij lozen, als riool aangemerkt, waardoor zij nu reeds rioolrecht betalen. Zij kunnen in die zin hun lozing als gesaneerd beschouwen. Het moeten verbeteren van de huidige situatie is daarmee een probleem van de gemeente geworden;
- bij vervanging van een schip zal via aanpassing van de woonschepenverordening worden geeïst dat het nieuwe schip al over voorzieningen ten behoeve van de inzameling van het afvalwater beschikt. Dit is ook van toepassing bij het realiseren van nieuwe ligplaatsen.

Participatie belanghebbenden.

De bewoners van de woonschepen hebben vanaf 2004 geparticipeerd in het project "Adaptief waterbeheer" van de STOWA om de mogelijkheden voor alternatieve oplossingen aan te dragen. Dit heeft geresulteerd in een proef waarbij een drietal IBA's op drie varende schepen zijn geïnstalleerd. De wet- en regelgeving is ondertussen veranderd en er bestaat nu de mogelijkheid om zowel riolering als IBA's op een schip toe te passen.

Het uitvoeringsproces dat moet leiden tot de sanering van ongezuiverde lozingen van de woonschepen, wordt zodanig ingericht dat we de bewoners van de woonschepen betrekken. In dit proces wordt gezocht naar een gezonde balans tussen haalbaarheid en aanvaardbaarheid. Hierbij wordt contact gezocht met het Woonschepencomité en het Woonschepenhavencomité. Alle bewoners zullen door middel van een brief op de hoogte worden gebracht. Tevens zal er een bewonersavond georganiseerd worden, waarin over het te volgen proces en de doelstelling gediscussieerd kan worden. De bewoners en de gemeente gaan een gezamenlijke inspanningsverplichting aan om tot een geaccepteerde oplossing te komen, waarbij de ongezuiverde afvalwaterlozingen van de woonschepen worden gesaneerd.

Project sanering ongezuiverde lozingen woonschepen.

Raadsvoorstel - Sanering afvalwaterlozing woonschepen

4

De gemeente Groningen saneert de afvalwaterlozingen van de woonschepen en de varende schepen in de stad Groningen vóór 1 januari 2009, zijnde het tijdstip waarop ook de lozing van het toiletwater van de recreatievaart niet langer is toegestaan.

De sanering wordt verdeeld in twee deelprojecten (die overigens wel tegelijkertijd worden uitgevoerd):

- A. het saneren van de lozingen van de ca. 50 varende schepen;
- B. het saneren van de lozingen van de overige ca. 380 woonschepen.

Deelproject A: de varende schepen (ca. 50 stuks).

De gemeente Groningen saneert de lozingen van de varende schepen door het toepassen van op de situatie toegesneden oplossingen. Eventuele IBA's worden alleen door de gemeente beheerd indien dat doelmatig is;

- bij varende schepen is riolering geen optie; daarvoor komen alleen individuele oplossingen in beeld;
- de totale projectkosten worden geraamd op € 250.000,--;
- de waterschappen vinden het treffen van maatregelen voor de varende schepen een gemeentelijke zaak en dragen niet bij in de kosten;
- de kosten voor de gemeente worden geraamd op € 250.000,--.

Deelproject B: de woonschepen met een vaste ligplaats (ca. 380 stuks).

• De gemeente Groningen saneert de lozingen van de 380 woonschepen met een vaste ligplaats door aanleg van een mix van riolering en IBA's: riolering als het haalbaar is en een gemeentelijke IBA als riolering niet haalbaar is. Uitgangspunt is 70% riolering (266 woonschepen) en 30% IBA's (114 woonschepen). Uit onderzoek van de gemeente Groningen is gebleken dat deze verhouding realistisch is. Ervaringscijfers van vergelijkbare projecten in het land bevestigen dit;

- de gerealiseerde IBA's worden door de gemeente Groningen beheerd;
- de totale projectkosten worden geraamd op € 3.762.000,--;
- de waterschappen leveren een financiële bijdrage van € 1.500,-- per op de riolering aangesloten woonschip, mits er tenminste ca 70 % van de woonschepen wordt aangesloten. De waterschappen dragen niet bij in de investeringskosten van de IBA's;
- de bijdrage van het waterschap Hunze en Aa's komt op € 1.500,-- per op de riolering aangesloten woonschip met als maximum 182 stuks * € 1.500,-- = € 273.000,--;
- de bijdrage van het waterschap Noorderzijlvest komt op € 1.500,-- per op de riolering aangesloten woonschip met als maximum 84 stuks * € 1.500,-- = € 126.000,--;
- de investeringskosten voor de gemeente Groningen worden geraamd op € 3.762.000,-- – (€ 273.000,-- + € 126.000,--) = € 3.363.000,--.

Een raming van de kosten en de verdeling ervan over gemeente en waterschappen staat op de volgende bladzijde in tabel 1 vermeld.

Raadsvoorstel - Sanering afvalwaterlozing woonschepen

5

Tabel 1 Kosten en kostenverdeling Gemeente en Waterschappen

Kostenopzet	Gemeente Groningen		Hunze en Aa's	Noorderzijvest
	deelproject A	deelproject B		
Totaal aantal woonschepen (geen recreatievaart)	430		294	136
Deelproject A: sanering lozingen varende schepen				
Aantal varende schepen	50		34	16
Kosten IBA's 50 à € 5.000	€ 250.000			
Bijdrage waterschappen in kosten IBA's:	€ -		€ -	€ -
Totale kosten deelproject A	€ 250.000		€ -	€ -
Deelproject B: sanering lozingen schepen met vaste ligplaats				
Aantal schepen met vaste ligplaats		380	260	120
Aansluiten op riolering 70 %		266	182	84
Aansluiten op IBA 30 %		114	78	36
Kosten riolering 266 à € 12.000		€ 3.192.000		
Kosten IBA's 114 à € 5.000		€ 570.000		
Kosten exclusief bijdrage waterschappen		€ 3.762.000		
Bijdrage waterschappen in kosten riolering per woonschip € 1.500				
Maximale bijdrage waterschappen in kosten riolering		€ 399.000	€ 273.000	€ 126.000
Bijdrage waterschappen in kosten IBA's:		€ -	€ -	€ -
Totale kosten deelproject B		€ 3.363.000	€ 273.000	€ 126.000
Totale projectkosten		€ 3.613.000	€ 273.000	€ 126.000
Gemiddelde kosten deelproject A	€ 5.000		€ -	€ -
Gemiddelde kosten deelproject B		€ 8.850	€ 1.050	€ 1.050
Gemiddelde kosten totaal		€ 8.402	€ 929	€ 926

Raadsvoorstel - Sanering afvalwaterlozing woonschepen

6

In het door uw raad op 31 maart 2004 vastgestelde Groninger Rioleringsplan 2003 t/m 2007 is € 2 miljoen opgenomen voor het voldoen aan de zorgplicht van de gemeente. Dit omvat het aanbieden van een rioolaansluiting op de wal/kade. Om de sanering van de afvalwaterlozingen van woonschepen succesvol te laten verlopen, waarbij de waterschappen, gemeente en woonschepbewoners gezamenlijk uitvoering geven aan de sanering, wordt aan uw raad gevraagd een aanvullend krediet van € 1.762.000,-- extra beschikbaar te stellen. De waterschappen dragen gezamenlijk € 399.000,-- bij, waardoor de investeringskosten uitkomen op € 3.363.000,--. Dit bedrag wordt gedekt uit de sanering van de riolering. Deze financiële ruimte is reeds in het huidige Groninger Rioleringsplan te vinden en heeft dus geen gevolgen voor het rioolrecht.

Begrotingswijziging 2007						
Betrokken dienst(en)	RO/EZ					
Raadsvoorstel	Sanering afvalwaterlozingen woonschepen					
Incidenteel / Structureel	Incidenteel					
Soort wijziging	Investering					
Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Dotatie - Reserve	Onttrekking + Reserve	Saldo
7.16 Riolering (sanering vaste ligplaats) [jaarschijf 2005]	2.000.000	2.000.000	-	-	-	-
7.16 Riolering (sanering varende schepen) [jaarschijf 2007]	250.000	250.000	-	-	-	-
7.16 Riolering (sanering vaste ligplaats) [bijdrage derden]	399.000	399.000	-	-	-	-
7.16 Riolering (sanering vaste ligplaats) [jaarschijf 2007]	1.363.000	1.363.000	-	-	-	-
Totale begrotingswijziging	4.012.000	4.012.000	-	-	-	-

Wij stellen u voor te besluiten:

- I. een krediet beschikbaar te stellen van € 4.012.000,-- (exclusief BTW) voor de sanering van de afvalwaterlozing van woonschepen;
- II. dit te dekken uit de jaarschijf GRP 2005 (€ 2.000.000,--), bijdragen derden (€ 399.000,--) uit de jaarschijf GRP 2007 (€ 250.000,--) en jaarschijf GRP 2007 (€ 1.363.000,--);
- III. de gemeentebegroting 2007 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsvoorstel - Evaluatie uitstallingenbeleid

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: RO 07.1473008

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Evaluatie uitstallingenbeleid

Groningen,

Aan de raad,

Inleiding.

Met de vaststelling van Ruimte voor Ruimte heeft de gemeente in de jaren 90 van de vorige eeuw de uitstallingen in de binnenstad niet meer toegestaan. Het uitstallingenbeleid staat niet op zichzelf, maar maakt onderdeel uit van het brede pakket aan maatregelen waarmee we de openbare ruimte in de binnenstad zodanig hebben kunnen inrichten en bruikbaar maken voor de vele en veelsoortige binnenstads-bezoekers, dat die door velen als hoogwaardig en typisch Gronings wordt ervaren. Het is mede hierdoor dat we de titels als de Veiligste Binnenstad en de Beste Binnenstad hebben verworven. Omdat het uitstallingenbeleid onderdeel uitmaakt van dit goed afgewogen en veel resultaat opleverend beleid, dragen we er bij eventuele wijziging of aanpassing zorg voor dat het evenwicht niet verstoord raakt. Wij vinden Ruimte voor Ruimte nog altijd een prima basis voor een goed functionerende en levendige binnenstad. Als zich de noodzaak of wens voordoet om binnen dat kader tot aanpassing te komen, willen we dat dan ook doen met behoud van de uitgangspunten van Ruimte voor Ruimte en de totaalvisie die daar aan ten grondslag ligt.

Per 1 maart 2004 is het uitstallingenbeleid voor een proefperiode aangepast. Buiten het kernwinkelgebied mochten bij wijze van experiment de winkels maximaal 50 centimeter op de stoep winkelwaren of reclame uitstellen. Eind 2004 is dit geëvalueerd. De speciaal samengestelde commissie oordeelde dat het experiment niet als geslaagd kon worden beschouwd:

- de binnenstad is niet sfeervoller geworden, enkele uitzonderingen daargelaten;
- de kwaliteit van het straatbeeld is niet verbeterd, enkele uitzonderingen daargelaten;
- het beleid ten aanzien van de uitstallingen is niet goed handhaafbaar;
- het is onduidelijk in welke mate het ondernemersklimaat door het experiment is veranderd.

Raadsvoorstel - Evaluatie uitstallingenbeleid

2

Ondanks de teleurstelling werd de proef verlengd tot 31 december 2006 gelet op de positieve uitzonderingen die ook waar zijn genomen. Later is deze verlengd tot 31 december 2007. We zijn daarmee nu aan het moment gekomen van de eindevaluatie. Uw raad heeft daarvoor een aantal criteria vastgesteld:

1. minimaal 25% van de ondernemers vraagt een uitstalvergunning aan;
2. de overtredingen mogen niet meer dan 10% van de (deelnemende en niet deelnemende) ondernemers betreffen;
3. de sfeer in de binnenstad dient verbeterd te zijn;
4. de uitstallingen dienen van voldoende kwaliteit te zijn;
5. de uitstallingen moeten op positieve wijze iets toevoegen aan het straatbeeld.

Voor de eindevaluatie hebben we, evenals de vorige keer, een extern bureau ingeschakeld. Het rapport treft u hierbij aan.

Onderzoeksopzet.

De evaluatie is zoveel mogelijk op dezelfde manier uitgevoerd als in 2004. Dat betekent dat er gebruik is gemaakt van cijfers van de gemeente, er een enquête is gehouden onder binnenstadsbezoekers, en dat de uitstallingen door een commissie zijn beoordeeld.

In deze evaluatiecommissie hadden zitting: GCC, bewonersorganisaties binnenstad, een lid van de gemeenteraad, Marketing Groningen, Gehandicaptenadviesraad en een aantal gemeentelijke afdelingen. Een aantal van hen heeft met observatielijsten vastgesteld in welke mate de toegankelijkheid, de veiligheid en de kwaliteit van de uitstallingen voldoen aan de gestelde criteria. Ook de sfeer in de straat is beoordeeld. In totaal zijn 165 uitstallingen beoordeeld en 47 maal de straten.

Conclusies.

1. Minimaal 25% van de ondernemers vraagt een uitstalvergunning aan.
Uit de gegevens blijkt dat dit percentage niet wordt gehaald.

	2004	2007
Aantal deelnemers	71	112
Deelnamepercentage	7%	11%

2. De overtredingen mogen niet meer dan 10% van de (deelnemende en niet deelnemende) ondernemers betreffen.

In 2005 en 2006 zijn zo'n 100 overtredingen geconstateerd, soms door dezelfde ondernemer. In een incidenteel geval is een bestuurlijke sanctie opgelegd. Het grootste deel van de overtredingen betrof het niet juist plaatsen van de uitstallingen. Het percentage (vergunde en niet vergunde) ondernemingen dat de regelgeving overtreedt blijft jaarlijks onder de 10%.

3. De sfeer in de binnenstad dient verbeterd te zijn.

De evaluatiecommissie heeft gemiddeld genomen een neutraal oordeel over de verbetering van de sfeer in de binnenstad door de uitstallingen.

Raadsvoorstel - Evaluatie uitstallingenbeleid

3

Opgemerkt wordt, dat de uitstallingen in beide jaren (2004 en 2007) niet sterk bijdragen tot een langer verblijf in de straat of tot het doen van (extra) bestedingen. De bezoekers van de binnenstad blijken de uitstallingen positief te waarderen. In de Thermometer Binnenstad is in 2004 en 2006 resp. 54% en 56% van de respondenten (zeer) positief over de uitstallingen.

4. De uitstallingen dienen van voldoende kwaliteit te zijn. De evaluatiecommissie is over het algemeen positief over de kwaliteit van de uitstallingen en in 2007 enigszins positiever over de degelijkheid en onderhoud van het materiaal van de uitstallingen. De bezoekers geven gemiddeld een 6,8 als rapportcijfer voor de uitstallingen. Overigens blijkt dat de bezoekers van de binnenstad geen duidelijke relatie zien tussen de kwaliteit van de uitstallingen, het straatbeeld (rommelig of geordend) en het doen van extra bestedingen.

5. De uitstallingen moeten op positieve wijze iets toevoegen aan het straatbeeld. De evaluatiecommissie is neutraal over de aantrekkelijkheid en de uitnodigende indruk van uitstallingen in de straten. Wel geeft zij aan dat het straatbeeld in 2007 ten opzichte van 2004 rommeliger is. De bezoekers komen tot een wat positiever oordeel.

Toegankelijkheid en bereikbaarheid.

Naast vorenstaande criteria zijn ook de bereikbaarheid en toegankelijkheid beoordeeld in de observaties en voorgelegd aan de bezoekers. Hieruit blijkt dat de uitstallingen nagenoeg geen problemen opleveren voor de bereikbaarheid of toegankelijkheid. Ook hebben de uitstallingen nauwelijks nadelige consequenties voor het stallen van fietsen.

Overwegingen.

De resultaten van het onderzoek laten zien dat het eerste criterium (minimaal 25% van de ondernemers vraagt een uitstalvergunning aan) met een deelnamepercentage van 11% niet gehaald is. De deelname is ten opzichte van 2004 wel gestegen, maar de belangstelling valt duidelijk tegen. De meer subjectieve criteria (kwaliteit en sfeer) scoren van neutraal tot positief. In de begeleidingscommissie en in het Binnenstadsmanagement is dan ook een nadere analyse gemaakt van deze subjectieve criteria. Dit leert dat de kwaliteit en de sfeer vooral negatief worden beïnvloed door uitstallingen van reclame. De uitstalling van koopwaar levert over het algemeen een positieve bijdrage aan de sfeer en de kwaliteit. Het zijn juist de zogenaamde klapborden (met reclame-uiting) die de score negatief maken.

De GCC geeft in het Binnenstadsmanagement aan dat de deelname aan het verruimde uitstallingenbeleid inderdaad teleurstellend is en nog niet altijd op het gewenste niveau. Daarbij constateert ze dat de uitstallingen geen problemen opleveren en worden gewaardeerd door de bezoekers. De GCC wil dan ook uitstallingen in beperkte mate permanent toestaan.

Raadsvoorstel - Evaluatie uitstallingsbeleid

4

De GCC en Marketing Groningen stellen zich op het standpunt dat reclame-uitingen moeten worden verboden en dat het uitstallen zich zou moeten beperken tot koopwaar. Beide organisaties zijn van mening, dat ondernemers bereid zijn meer te investeren als uitstallingen (van koopwaar) permanent worden toegestaan.

Naast het Binnenstadsmanagement heeft de Gehandicaptenadviesraad het onderzoek bestudeerd. Hun oordeel is positief. Er worden weinig belemmeringen opgeworpen door de uitstallingen. Ze zijn voor visuele gehandicapten zelfs een voordeel (gidslijn). De raad geeft aan van gestalde fietsen en verkeerd geparkeerde auto's veel meer last te hebben in de binnenstad.

Vanuit vorenstaande opvattingen is het dus logisch om het uitstallingsbeleid in de binnenstad buiten het kernwinkelgebied voort te zetten. Het is wel wenselijk om dan alleen nog het uitstallen van koopwaar toe te staan en reclame-uitingen te verbieden. Dit past ook goed in het gemeentelijke voornemen om in de komende jaren een reclamebelasting te gaan invoeren omdat alle reclame-uitingen dan onder hetzelfde regiem vallen.

Afweging en voorstel.

Er is een toenemende druk op de beperkte ruimte in de binnenstad. Dagelijks bezoeken gemiddeld tachtigduizend bezoekers het Stadshart binnen de Diepenring. De binnenstad is een zeer belangrijke trekker van onze ambities in het kader van Structuurvisie en economische, sociale en duurzame ontwikkeling van de stad. Dit en nieuwe activiteiten van ondernemers, nieuwe voorzieningen (bijvoorbeeld ondergrondse afvalcontainers), grote projecten als de Grote Markt Oostzijde, parkeergarages en de tram betekent de komende jaren een groeiende stroom extra bezoekers. Voor al deze bezoekers zal de binnenstad ruimte moeten bieden en aantrekkelijk zijn. Met Ruimte voor Ruimte hebben we een prima kader geschapen om die openbare ruimte van een hoge kwaliteit te laten zijn en de verschillende functies de "ruimte te geven". Vraag is dan ook of en in hoeverre de uitstallingen iets toevoegen aan het gebruik van de openbare ruimte en de aantrekkelijkheid en kwaliteit van de binnenstad. En zeer zeker zal ook de vraag beantwoord moeten worden of het ruimtebeslag beperkend is voor andere functies. Nu de proefperiode per 31 december 2007 afloopt moeten we tijdig een besluit nemen over voortzetting of beëindiging van het uitstallingsbeleid. Wij zijn van oordeel, dat het ruimtebeslag van de uitstallingen zeer beperkt is en ook nauwelijks een belemmering voor de doorstroming en de toegankelijkheid vormen. We verwachten dat dit in de toekomst ook niet tot knelpunten zal gaan leiden. Vooral het uitstallen van koopwaar levert, ook in de ogen van de binnenstadsbezoekers, een bijdrage aan de aantrekkelijkheid van de binnenstad. De reclame-uitingen doen daar naar ons oordeel, en dat van vele betrokkenen, juist aan af.

Ondanks de tegenvallende deelname van ondernemers tot nu toe, stellen we voor om na afloop van de proefperiode per 31 december 2007 het uitstallen van alleen

Raadsvoorstel - Evaluatie uitstallingenbeleid

5

koopwaar permanent toe te staan en de proef met betrekking tot reclame-uitingen te beëindigen. We verwachten dat een groter aantal ondernemers in dit besluit aanleiding zal vinden deel te gaan nemen aan het uitstallingenbeleid.

Afschaffen vergunningplicht.

De regelgeving voor het uitstellen is vastgelegd in de APVG (artikel 2.1.5.1). Naast de beschrijving van de kwaliteitsregels is geregeld dat het uitstellen vergunning-plichtig is. In het licht van vermindering regeldruk leent het uitstalbeleid zich er goed voor om de vergunningplicht te versoepelen. Dit kan door de uitstallingen kleiner dan 0,50 meter vanuit de gevel vrij te stellen van een vergunning. Het voordeel hiervan is dat er de nodige administratieve rompslomp voor ondernemer en gemeente verdwijnt, terwijl we de kwaliteit en handhaving kunnen waarborgen (APVG). Dit betekent dat we na besluitvorming het uitstellen van koopwaren in de binnenstad tot maximaal 0,50 meter uit de gevel toestaan behalve in het kernwinkel-gebied (Grote Markt (alle zijden)), Herestraat, Guldenstraat, Waagstraat, Vismarkt noordzijde, A-kerkhof noordzijde, Brugstraat, A-straat tot aan de Westersingel en de Westerkade (winkels Westershaven). De gemeente handhaaft op basis van de APVG en de AWB (bestuursdwang). In de rest van de stad zijn grotere uitstallingen toegestaan.

Nieuwe tekst APVG.

De tekst van artikel 2.1.5.1, *tweede* lid onder c van de Algemene Plaatselijke Verordening Groningen 2005 komt te luiden:

"c. 1. uitstallingen en aanwijsborden in portieken en ruimte achter de gevellijn (gezien op ca. 1 meter hoog), voor zover deze ruimten geen functie hebben voor het openbare verkeer;

c. 2. uitstallingen van koopwaren tot 0,50 meter uit de gevel, met uitzondering van de Grote Markt, de Herestraat, de Guldenstraat, de Waagstraat, de noordzijde van de Vismarkt, de noordzijde van het A-kerkhof, de Brugstraat, de A-straat (tot aan de Westersingel) en de Westerkade."

Financiën.

In de hele stad waren vorig jaar 205 bedrijven in totaal € 24.000,-- Precariobelasting verschuldigd voor een uitstalling. Het gebruik varieerde van 1 tot 7 m². Gezien de geringe opbrengst in vergelijking met de hoeveelheid werk bij de ondernemer en de gemeente stellen wij voor om de eerste m² voor een uitstalling niet meer te belasten. Dat betekent dat ondernemers om niet gebruik kunnen maken van 1 m² openbare ruimte. Het is wenselijk en noodzakelijk (gewoonterecht) om vijfjaarlijks dit gebruik om niet te bevestigen via een brief aan de ondernemer. De derving van inkomsten voor de binnenstad is beperkt. In totaal betaalden 112 ondernemers € 37,50 per jaar (half tarief gedurende experiment) (= € 4.200,--). Daarnaast geldt het ook voor de overige 93 ondernemers * € 80,-- per jaar = € 7.440,-- per jaar.

Voorstel.

Wij stellen u voor te besluiten:

- I. kennis te nemen van de Evaluatie uitstallingenbeleid Groningen 2007;
- II. het uitstellen van koopwaren buiten het kernwinkelgebied toe te staan conform de beschrijving in dit voorstel;

Raadsvoorstel - Evaluatie uitstallingenbeleid

6

- III. uitstallingen van koopwaren tot 0,50 meter uit de gevel vrij te stellen van een vergunning;
- IV. uitstallingen van koopwaren <1 m2 niet te belasten;
- V. de APVG en de Verordening Precariobelasting te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsvoorstel - Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: RO 07.1448258

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren

Groningen,

Aan de raad,

Inleiding.

Na het aanbrenge van de tijdelijke beveiligingsvoorzieningen op de 1^e trans van de Martinitoren en de heropening van de toren, is de volgende fase ingeluid:

de definitieve voorzieningen.

Wij hebben op 27 mei jl. besloten dat de definitieve voorzieningen in de vorm van een wandconstructie uitgevoerd worden. Op 6 juni jl. is dat besproken met de raadscommissie Beheer en Verkeer. In de raadsvergadering van 20 juni jl. is de inhoud van de collegebrief gesteund.

Deze notitie geeft inzicht in de mogelijkheden, zet voor- en nadelen op een rij en doet een voorstel.

In deze notitie is het voorstel (glasconstructie) dat via de VVD is binnengekomen meegenomen en beoordeeld.

Ervaringen met de tijdelijke voorzieningen.

Op 9 juni is de toren heropend voor bezoekers. Aan Marketing Groningen, de exploitant van de toren, is gevraagd om bezoekers te vragen wat zij van de beveiliging vinden. Uit dat a-selecte onderzoekje kwam naar voren dat sommige buitenlandse bezoekers het idee hebben dat de beveiliging gewoon bij de toren hoort. De beveiliging werd zelden als zeer storend ervaren. De ruimte achter de wijzerplaten werd als een prettige verblijfplaats met een mooi uitzicht beoordeeld. In verband met de beperkte ruimte voor de bezoekers is het maximum aantal bezoekers verlaagd van 100 naar 50. In de praktijk heeft dit echter geen lange wachtrijen bij de ingang van de toren opgeleverd.

Het Dagblad heeft meningen over de kleuren geïnventariseerd. De gele kleur wordt door bijna iedereen als minst passende kleur ervaren. De groen/grijze en de zwarte kleur worden ongeveer gelijk gewaardeerd.

Mogelijke definitieve ontwerpen.

Raadsvoorstel - Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitorren

2

Na bestudering van de opties blijven feitelijk drie hoofdvormen en de glasconstructie over. De spijlenontwerpen zijn ongeveer 2,80 m hoog vanaf vloerniveau. De glasconstructie is 2,50 m hoog.

In de bijbehorende schetsen zijn de alternatieven zo goed mogelijk weergegeven. De spijlen zijn getekend met een hart-op-hart (h.o.h.) afstand van 10 en 20 cm. Vanuit het oogpunt van veiligheid zou een h.o.h.-afstand van ongeveer 10 cm gewenst zijn. Daarentegen is vanuit het oogpunt van visuele aantasting van de monumentale toren een grotere h.o.h.-afstand van ca. 20 cm gewenst. In de DO-fase (definitief ontwerp) zal een nadere bestudering plaatsvinden naar het optimum tussen veiligheid en transparantie en zal een voorstel gedaan worden.

a. Een recht hekwerk.

Dit is de meest simpele vorm die het meest aansluit bij het lijnenspel van de toren. Van buitenaf is de constructie minimaal zichtbaar. De stabiliteit van de constructie wordt verkregen door op regelmatige afstanden een portaal te vormen. In de doorsnede is dit schematisch geschetst. De constructie is theoretisch wel overklimbaar, vanwege de horizontale verbindingen en het ontbreken van buiging naar binnen. In de bijlage is de constructie schematisch weergegeven.

b. Een licht gebogen hekwerk.

Het enige verschil met het rechte hekwerk is dat de bovenkanten meer zichtbaar zijn, met name als je er schuin tegenaan kijkt. De overklimbaarheid is behoorlijk lastiger dan bij een recht hek. In de bijlage is de constructie schematisch weergegeven.

c. Een uitgebogen hekwerk.

Een licht uitgebogen hekwerk geeft de bezoeker van de toren de mogelijkheid om over de balustrade naar de voet van de toren te kijken. Op deze manier wordt de hoogte van de toren meer beleefd. Van buiten uit is het hek wel zichtbaarder, met name vanuit een standpunt waarbij de spijlen optisch één geheel gaan vormen. De overklimbaarheid is nog moeilijker dan bij een licht gebogen hek. Dit alternatief zou ouders kunnen uitnodigen om hun kinderen op de baluster te zetten. Dit betekent dat de spijlafstand verkleind moet worden, hetgeen nadelig werkt op de onzichtbaarheid van dit alternatief. In de bijlage is de constructie schematisch weergegeven.

d. Een glasconstructie (VVD-voorstel van ontwerper Menno Drent).

De glasvariant is geen wandconstructie, maar i.v.m. stabiliteit een portaal bestaand uit twee wanden met een dak. De ontwerper heeft nog geen constructieve berekeningen overlegd, zodat niets gezegd kan worden over bijvoorbeeld het gedrag bij windzuiging. Dit is een zorgpunt. Glas suggereert een doorzichtig en transparant uiterlijk. In de praktijk blijkt echter dat glas sterk spiegelt, zowel van binnen als van buiten. In Groningen staan min of meer vergelijkbare glasconstructies: paviljoen van Tjumi op het Hereplein, de woning van Wouter Hoogland aan het Zuiderdiep zz en de achtergevel van de appartementen langs Griffieweg/Oosterhaven zz (voor foto's zie de bijlagen).

Raadsvoorstel - Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinatoren

3

De glasconstructie zal vervuilen. Ondanks dat bio-cleanglas wordt voorge-steld, zullen de ramen regelmatig schoongemaakt moeten worden, hetgeen op een toren een lastig karwei is. Openingen tussen de glasstroken zorgen ervoor dat de buitenkant bereikbaar is. De glasconstructie is wel kwetsbaar voor het opplakken van stickers e.d. en het beschrijven met viltstiften. Kortom: schoonmaken en schoonhouden is een nadeel.

In het huidige ontwerp kan men via de nissen op de constructie klimmen. Het ontwerp zal hierop aangepast moeten worden. Door de "portaalconstructie" met een achterwand van glas wordt de beschikbare breedte op de transen ter plaatse van de nissen sterk verminderd van ongeveer 100 naar 60 cm.

Op luwe plaatsen in de zon kan de temperatuur binnen de glasconstructie hoog oplopen.

Afweging

	a. recht hekwerk	b. licht gebogen hekwerk	c. uitgebogen hekwerk	d. glasconstructie
Veiligheid	Eventueel overklimbaar	Moeilijk overklimbaar	Zeer moeilijk overklimbaar	Niet overklimbaar (wel vanuit de nissen; nog aanpassen)
Visueel van buiten	Weinig zichtbaar	Iets meer dan a. zichtbaar (bovenzijde)	Iets meer dan b. zichtbaar	Waarschijnlijk zeer zichtbaar door spiegeling en reflectie
Visueel van binnen	Spijlen in het zicht	Spijlen in het zicht	Spijlen in het zicht, meer ruimte- en hoogtebeleving	Reflectie; vervuiling; erg smal (t.p.v. de nissen)
Constructief	Optie is mogelijk	Optie is mogelijk	Optie is mogelijk	Niet aangetoond dat het stabiel is
Onderhoud (schoonmaken)	Minimaal	Minimaal	Minimaal	Vele malen meer dan a. t/m c. Reparatie van eventuele schade is kostbaar
Kostenvergelijking t.o.v. elkaar	Ca. 100%	Ca. 102%	Ca. 104%	Ca. 150%

Raadsvoorstel - Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren

4

Keuze.

De glasconstructie heeft een aantal nadelen ten opzichte van de spijlenontwerpen en valt daarom af:

- storende reflecties van het glas;
- smalle doorgang;
- onderhouds- en investeringskosten;
- stabiliteit is (nog) niet aangetoond door berekeningen.

Variant a. is aantrekkelijk vanwege de transparantie, maar valt af vanwege de mogelijke overklimbaarheid.

Variant b. en c. ontlopen elkaar niet veel. Variant b. valt minder op en variant c. heeft gebruiksvoordelen ten aanzien van ruimte- en hoogtebeleving.

Omvang.

Nadat de toren op 9 juni 2007 heropend is, stromen de bezoekers weer toe en de aantallen liggen ongeveer op hetzelfde niveau als vorig jaar. De toren is nu echter beperkt open: één zijde van de eerste trans en de ruimte achter de wijzerplaten, die eerder niet open was. In verband met de veiligheid is het maximaal aantal bezoekers op 50 personen gezet. Dit levert geen wachtrijen op.

Nadenkend over de vraag: "welke transen willen we beveiligen?" kiezen wij voor:

- de gehele eerste trans beveiligen met de uiteindelijk te kiezen constructie;
- de tweede trans dichthouden;
- de ruimte achter de wijzerplaten open laten;
- de derde trans alleen voor groepen onder begeleiding van een gids open stellen en ook de ruimte van de beiaardier hierbij te betrekken.

In de DO-fase zal hiervoor een kostenraming gemaakt worden en zullen voorstellen daarover volgen.

Voorstel.

Op basis van de argumenten bij "keuze" stellen wij uw raad voor te kiezen voor alternatief b. (licht gebogen hekwerk) of c. (uitgebogen hekwerk).

Om deze beide opties goed te kunnen beoordelen willen wij van beide oplossingen een proefstuk laten maken en die op de westkant van de eerste trans zetten, aansluitend op de bestaande kooiconstructies. In aanvraag voor de bouwvergunning voor de tijdelijke kooiconstructies is de mogelijkheid voor het aanvullend plaatsen van proefopstellingen meegenomen.

Daarmee kan in werkelijkheid beoordeeld worden hoe deze opties er uitzien. Ook kan getest worden wat het gedrag van de bezoekers op de toren zal zijn. Met die informatie wordt in de DO-fase een afgewogen voorstel gedaan.

De kosten voor het maken en aanbrengen van de proefstukken is ca. € 43.000,-- (inclusief BTW).

Raadsvoorstel - Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren

5

Vooroverleg met RACM

Op 12 oktober 2007 zijn de ontwerpen ambtelijk besproken met de RACM (Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten). De RACM gaf aan:

- waardering te hebben voor het betrokken worden in het ontwerptraject;
- waardering te hebben voor de zorgvuldige wijze waarop de gemeente Groningen omgaat met het dilemma van het behoud van het monumentale karakter van de toren en de noodzakelijke beveiliging;
- de beveiligingsmaatregelen te ervaren als een noodzakelijk kwaad;
- het opnemen van de randvoorwaarde "niet-boren-in-de-toren" volledig te onderschrijven;
- voorkeur te hebben voor het rechte spijlenhek, want beter passend bij het lijnenspel van de toren, maar begrip voor het feit dat dit alternatief afvalt vanwege de onvoldoende veiligheid;
- negatief te adviseren voor de glasconstructie. Glas is niet onzichtbaar en past niet bij het monumentale karakter van de toren. Bovendien geeft het in de praktijk problemen (scheuren/knappen);
- positief te reageren op de voorgestelde proefopstelling van de twee alternatieven (licht gebogen en uitgebogen). De proefopstelling wordt als noodzakelijk ervaren om in de praktijk te testen hoe het eruit ziet en om optimalisatie van het ontwerp mogelijk te maken. Bovendien past het bij de zorgvuldige manier waarmee tot dusver met dit onderwerp is omgegaan;
- positief te reageren op het beperken van de beveiliging tot de eerste trans;
- graag samen met de gemeente nader te willen kijken naar het geschikt maken van de ruimte achter de wijzerplaten voor bezoekers.

De RACM wil graag in de fase van de beoordeling van de proefopstellingen haar deskundigheid op gebied van specifieke terreinen als: *metaal*, *natuursteen* en *kleurstelling* inbrengen om tot optimalisatie van het ontwerp te komen. Ze zijn bereid om dan een pré-advies te geven die het vergunningtraject bespoedigt en vereenvoudigt.

Financiële dekking.

Dekking van dit bedrag vindt plaats uit incidenteel aanvullend nieuw beleid begroting 2008, onderdeel beveiliging van de Martinitoren. Op 14 november 2007 zal uw raad hierover een besluit nemen.

Dit bedrag is nodig om zowel de reeds gemaakte kosten voor de tijdelijke voorzieningen als de kosten voor de definitieve voorzieningen uit te dekken. Dit hebben wij in onze brief van 24-05-2007 aan uw raad gemeld.

Raadsvoorstel - Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren

6

Begrotingswijziging 2008						
Betrokken dienst(en)	RO/EZ & Bestuursdienst					
Raadsvoorstel	Schetsontwerp definitieve beveiliging Martinitoren					
Incidenteel / Structureel	Incidenteel					
Soort wijziging	Exploitatie					
Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Dotatie - Reserve	Onttrekking + Reserve	Saldo
9.03 BSD / Concernstelposten (aanv. nieuw beleid 2008)	450.000,-	-	450.000			450.000
7.15 RO/EZ / Kunstwerken (Martinitoren)	450.000	-	450.000,-			450.000
Totale begrotingswijziging	-	-	-	-	-	-

Wij stellen u voor te besluiten:

- I. kennis te nemen van de inhoud van de notitie;
- II. akkoord te gaan met de keuze om twee proefstukken met verschillende spijlafstanden, te weten alternatief b. (licht gebogen hekwerk) en alternatief c. (uitgebogen hekwerk) op de eerste trans te plaatsen;
- III. de kosten te dekken uit het incidenteel aanvullend nieuw beleid begroting 2008, onderdeel beveiliging Martinitoren;
- IV. de gemeentebegroting 2008 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.